

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 018425 17 Кж
Бања Лука, 23.01.2018. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића, као председника вијећа, Даниеле Миловановић и Обрена Бужанина, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптужених А.Ј., З.Д., В.Т. и Д.Ч. због кривичног дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези ставом 1. и чланом 23. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама окружног јавног тужиоца у Бањој Луци - Подружна канцеларија Мркоњић Град, оптуженог З.Д. и његовог браниоца, те бранилаца осталих оптужених, изјављеним против пресуде Окружног суда у Бањалуци број 11 0 К 018425 16 К од 09.02.2017. године, након одржане сједнице вијећа, у присуству републичког јавног тужиоца мр Ненада Врањеша, оптужених З.Д. и Д.Ч. и њихових бранилаца адвоката М.Ц. из Б.Л., адвоката Н.Б. из Б.Л., адвоката Д.Т. из С., браниоца оптуженог А.Ј. адвоката Н.П. из Б.Л., браниоца оптуженог В.Т. адвоката С.Д. из Бање Луке, а у одсуству уредно обавјештених оптужених А.Ј. и В.Т., дана 23.01.2018. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Уважавањем жалби оптуженог З.Д. и његовог браниоца, те жалби бранилаца оптужених А.Ј., В.Т. и Д.Ч. укида се пресуда Окружног суда у Бањалуци број 11 0 К 018425 16 К од 09.02.2017. године и предмет враћа том суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Бањалуци број 11 0 К 018425 16 К од 09.02.2017. године, оптужени А.Ј., З.Д., В.Т. и Д.Ч. оглашени су кривим због кривичног дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број:49/03, са измјенама, у даљем тексту: КЗ РС), па је оптужени Ј. осуђен на казну затвора у трајању од 3 (три) године, оптужени Ч. и Т. на казне затвора у трајању од по 4 (четири) године и оптужени Ч. на казну затвора у трајању од 5 (пет) година. Истом пресудом, на основу одредбе члана 94. КЗ РС од оптужених је одузета имовинска корист коју су прибавили извршењем кривичног дјела и то новац у износу од 2.000,00 КМ и 7.000,00 Еура (у противвриједности у КМ). На основу члана 99. став 1. и 3. Закона о кривичном поступку Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 53/12 - у даљем тексту: ЗКП РС), а у вези са чланом 96. став 2. тачке а), е) и ж) и став 3. истог Закона, оптужени су обавезани да солидарно накнаде трошкове кривичног поступка у износу од 4.016,80 КМ, оптужени З.Д. и на трошкове браниоца по службеној дужности у износу од 318,50 КМ, те су сви оптужени обавезани да на име судског паушала

плате износ од по 150,00 КМ, а све то у року од 15 дана од дана правоснажности те пресуде под пријетњом принудног извршења, док је оптужени В.Т. обавезан на плаћање награде и нужних издатака браниоца по службеној дужности, чија висина ће бити одређена посебним рјешењем.

Против наведене пресуде жалбу су, благовремено, изјавили окружни јавни тужилац у Бањој Луци - Подружна канцеларија Мркоњић Град (у даљем тексту: окружни тужилац), оптужени З.Д. и његов бранилац, те браниоци оптужених А.Ј., В.Т. и Д.Ч.

Окружни тужилац жалбу је изјавио због одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да се побијана пресуде преиначи тако што ће се оптужени теже казнити.

Оптужени З.Д. жалбу је изјавио из свих жалбених основа, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако што ће се исти ослободити од оптужбе или да се пресуда укине и одреди одржавање претреса пред овим судом, односно да се предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Бранилац оптужених А.Ј., З.Д. и Д.Ч., адвокат М.Ц. из Б.Л., жалбу је изјавила због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешне примјене Кривичног закона и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са приједлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да се одреди одржавање претреса пред овим судом или да се пресуда преиначи тако што ће се ови оптужени ослободити од оптужбе, усљед недостатка доказа, сходно члану 298. тачка в) ЗКП РС.

Бранилац оптуженог А.Ј., адвокат Н.П., жалбу је изјавио због битне повреде одредаба кривичног поступка и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са приједлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Бранилац оптуженог Д.Ч., адвокат Д.Т. из С., жалбу је изјавио због „погрешне примјене ЗКП РС“ и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са приједлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Бранилац оптуженог В.Т., адвокат С.Д. из Б.Л., жалбу је изјавила из свих жалбених основа, а приједлог ове жалбе је да се побијана пресуда преиначи тако што ће се овај оптужени ослободити од оптужбе.

У писменом одговору на жалбу тужиоца, бранилац оптужених А.Ј., З.Д. и Д.Ч., адвокат М.Ц. је предложила да се та жалба одбије као неоснована, док одбрана оптуженог В.Т. није подносила одговор на жалбу тужиоца, а исто тако ни тужилац није подносио писмени одговор на жалбе одбране.

У сједници вијећа, која је одржана у одсуству уредно обавјештених оптужених А.Ј. и В.Т., у смислу одредбе члана 318. став 4. ЗКП РС, републички јавни тужилац је изложио жалбу окружног тужиоца, у цијелости остао код жалбених навода и приједлога исте, те је предложио да се жалбе оптуженог Д. и

његовог браниоца, као и жалбе бранилаца осталих оптужених одбију као неосноване. Браниоци оптужених, као и оптужени Д. су изложили жалбе, остајући код разлога и приједлога садржаних у њиховим образложењима, бранилац оптужених Ј., Д. и Ч. остао је и код писменог одговора на жалбу тужиоца, те су оптужени Д. и Ч. подржали жалбе својих бранилаца.

Разматрајући спис, побијану пресуду и жалбе, одлучено је као у изреци овог рјешења, из сљедећих разлога:

Основано се у жалбама оптуженог З.Д. и браниоца овог и оптужених Ј. и Ч., адвоката М.Ц. приговара да је првостепени суд починио битну повреду одредаба кривичног поступка, на начин што се побијана пресуда заснива на доказу на којем се не може заснивати пресуда и то на службеној забиљешки СЈБ М.Г. о показивању лица мјеста од стране оптужених Д. и Т., с тим што по ставу жалбе оптуженог Д., заснивањем пресуде на овом доказу, првостепени суд је починио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, док по ставу жалбе адвоката Ц., ради се о повреди из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС. Наиме, у вријеме предузимања наведене истражне радње, оптужени Д. и Т. као осумњичена лица су прије предузете радње показивања лица мјеста, морали бити поучени о свим њиховим правима у смислу одредбе члана 142. тада важећег ЗКП РС ("Службени гласник Републике Српске" број 50/03) и да то буде записнички констатовано. То конкретно значи да су радници полиције, прије него што су започели наведену радњу, били у обавези да осумњиченима саопште за које дјело се терете, основи сумње против њих, упозорити их да нису дужни изнијети своју одбрану, нити одговарати на постављена питања, да имају право на браниоца, те их поучити и о осталим правима из члана 142. став 2. ЗКП РС, па у случају ако се добровољно одрекну свих тих права, њихова изјава о одрицању се мора забиљожити у записник, те након тога осумњичени те изјаве требају потписати. Како је поступање овлашћених службених лица било супротно члану 142. тада важећег ЗКП РС (а и сада важећег, одредба члана 143.), то је заснивањем пресуде на таквом доказу, првостепени суд починио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС, јер наведена службена забиљешка о показивању лица мјеста је незаконит доказ на којем се не може заснивати судска одлука. Осим тога, имајући у виду одредбе члана 143. став 2. тачка в) сада важећег ЗКП РС, чак и да су овлаштена службена лица поступили на непријед описани начин (поучили осумњичене о свим њиховим правима из цитиране одредбе и то записнички констатовали, уз својеручни потпис осумњичених), уколико том приликом нису имали браниоца, а у ситуацији када на главном претресу не износе своју одбрану (као што је у конкретном случају), то ни такав записник не би могао бити прочитан нити кориштен на главном претресу, како то с правом истичу ове жалбе.

Основани су и жалбени приговори оптуженог Д. и његовог браниоца, као и бранилаца осталих оптужених којима се истиче да првостепени суд није са посебном пажњом цијенио вјештачење вјештака Д.Б., нити је то вјештачење довео у везу са осталим доказима, прије свега са записником о увиђају лица мјеста, фотодокументацијом сачињеном поводом тог увиђаја, као и са вјештачењем - ДНК анализом КЦ Универзитета у С., по вјештаку Р.К. Наиме, вјештачењем вјештака Б. одбрана је покушала да оспори вјеродостојност два

опушака цигарета који су били предмет ДНК вјештачења, те у том смислу, одбрана оптужених током првостепеног поступка, а и у жалбама, тврди да опушци цигарета који су били предмет ДНК вјештачења нису опушци који су пронађени на лицу мјеста приликом вршења увиђаја. У овом правцу, у побијаној пресуди је потпуно изостала појединачна оцјена доказа одбране – вјештачење вјештака Б., као и у вези са осталим доказима, на шта су правилно указале све жалбе одбране. Поступајући на овакав начин, првостепени суд је поступио супротно одредби члана 295. став 2. ЗКП РС, што би могло бити од утицаја на законито и правилно доношење пресуде, чиме је побијана пресуда захваћена и битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. ЗКП РС. Осим тога, у вези са овим приговорима одбране, побијана пресуда је једино навела да вјештачењем вјештака Б. није доведено у питање ДНК вјештачење, да је то разумљиво јер се ради о различитој врсти вјештачења и да иста није од значаја за ову кривичну ствар, прихватајући да су предмет ДНК вјештачења били управо опушци цигарета пронађени на лицу мјеста приликом вршења увиђаја, а да притом, се уопште није бавила утврђивањем чињеница гдје су и на који начин чувани ти опушци 6 година, колико је прошло од дана извршења кривичног дјела до момента њиховог слања на вјештачење.

Оправдани су и жалбени приговори оптуженог Д. и његовог браниоца, као и бранилаца осталих оптужених којима се истиче да је чињенично стање погрешно и непотпуно утврђено и да су закључци побијане пресуде неприхватљиви јер су они, како то ове жалбе посебно апострофирају, резултат погрешне оцјене изведених доказа и чињенице да побијана пресуда није извршила правилну оцјену свих доказа појединачно нити је све изведене доказе довела у међусобну везу.

Код рјешавања спорних питања, побијана пресуда није са довољном пажњом цијенила исказ свјedoкиње С.Т.-Ј., нити је дала нарочиту оцјену вјеродостојности противрјечности између исказа ове свјedoкиње и исказа осталих свјedoка и вјештачења вјештака Д.Р., као што су вријеме извршења кривичног дјела, кориштење возила „Опел Корса“ власништво оптуженог Ј., те чињенице у вези са тврдњом ове свјedoкиње да је оптужени Ч. у стану запалио поједине одјевне предмете оштећеног, на шта се у жалбама оптуженог Д. и његовог браниоца, као и бранилаца осталих оптужених посебно указује, при чему је одбрана уз жалбе, овом суду доставила овјерену нову изјаву ове свјedoкиње од 06.03.2017. године, у којој се, између осталог, наводи да ранију изјаву коју је дала у вези са овим предметом није тачна.

Из наведеног произилази да су основани жалбени приговори одбране засновани на тврдњи да је побијана пресуда захваћена битним повредама одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) и став 2. ЗКП РС, а истовремено, аргументима жалби, основано се доводи у питање и правилност чињеничне основе побијане пресуде.

Због тога ваљало је жалбе оптуженог Д. и његовог браниоца, као и бранилаца осталих оптужених уважити и побијану пресуду укинути на основу члана 329. став 1. тачка а) ЗКП РС и предмет вратити првостепеном суду на поновно суђење.

Како је пресуда укинута због битних повреда одредаба кривичног поступка, то ће првостепени суд у поновном суђењу отклонити наведене битне повреде, а оцјениће и приговоре из жалби којима се указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, након чега ће све доказе оцијенити на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС, а пресуду образложити на начин који прописује одредба члана 304. став 7. ЗКП РС.

Само ако тако поступи, првостепени суд ће у овој кривичноправној ствари моћи донијети правилну и закониту пресуду.

Из наведених разлога жалба тужиоца којом побија пресуду само због одлуке о казни за сада је беспредметна.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Др Вељко Икановић

Тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић